

LOYALTY

LOYALTY je fungicid za suzbijanje bijele truleži na ozimoj uljanoj repici.

Sadrži:

Boskalid: 500 g/kg (50 % w/w)

2-klor-N-(4'-klorbifenil-2-il)nikotinamid

CAS br.: 188425-85-6

Način djelovanja: sistemično

Formulacija: Koncentrat za emulziju (EC)

H411 Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima.

P102 Čuvati izvan dohvata djece.

P273 Izbjegavati ispuštanje u okoliš.

P391 Sakupiti rasuto.

P501 Odložiti sadržaj i spremnik u skladu s propisima o zbrinjavanju opasnog otpada.

SP 1: Spriječiti onečišćenje voda sredstvom ili njegovom ambalažom. Uređaje za primjenu sredstva ne čistiti u blizini površinskih voda. Spriječiti onečišćenje odvodnih kanala s poljoprivrednih gospodarstava i cesta.

SPo: Ulazak na tretiranu površinu dozvoljen je tek nakon sušenja škropiva.

Da bi se izbjegli rizici za zdravlje ljudi i okoliš treba se pridržavati uputa za uporabu.

Za profesionalne korisnike.

Vlasnik rješenja o registraciji: *Sharda Poland Sp. z.o.o.*, Warsaw, Poljska

Rješenje Ministarstva poljoprivrede Republike Hrvatske: UP/I-320-20/20-03/109

Simptomi otrovanja: Ako se proguta mogu se javiti opći znakovi otrovanja: mučnina, povraćanje, proljev, opća slabost. Može nadražiti kožu, oči i dišne puteve.

Prva pomoć: Unesrećenu osobu potrebno je maknuti iz kontaminiranog područja na svježi zrak ili u dobro prozračen prostor i zaštititi od hladnoće. Osigurati osnovne životne funkcije. Odmah se posavjetovati s liječnikom i pokazati podatke o sredstvu na etiketi. Nema specifičnog antidota (protuotrova). Liječenje je simptomatsko.

Dodir s očima: Ukloniti kontaktne leće. Odmah isprati oči blagim mlazom vode i nastaviti kroz najmanje 15 minuta tako da se čistim kažiprstom i palcem razmakne kapke. U slučaju tegoba zatražiti pomoć liječnika.

Gutanje: Ako je unesrećena osoba pri svijesti i spremna na suradnju treba joj isprati usta vodom. Ne izazivati povraćanje, odmah zatražiti pomoć liječnika. Osobi u nesvijesti ništa ne davati putem usta.

Dodir s kožom: Odstraniti onečišćenu odjeću i obuću, kožu odmah isprati s dovoljno vode i sapuna kroz najmanje 15 minuta. Ako se pojave znakovi nadraživanja ili alergijske reakcije zatražiti pomoć liječnika.

Udisanje izmaglice škropiva: Unesrećenu osobu izvesti iz onečišćenog područja, u slučaju pojave tegoba zatražiti pomoć liječnika.

Skladištenje i čuvanje: Sredstvo se mora skladištiti i čuvati u dobro zatvorenoj originalnoj ambalaži, s originalnom etiketom, u posebnoj prostoriji, pod ključem, na suhom, čistom i dobro ventiliranom mjestu odvojeno od hrane, pića i hrane za životinje i drugih proizvoda te izvan dohvata djece, nestručnih osoba i životinja. Sredstvo zaštititi od smrzavanja.

Rok uporabe: 2 godine

Datum proizvodnje i broj šarže otisnuti na ambalaži.

Prije uporabe sredstva obvezno pročitati uputu za uporabu.

Uputa za uporabu

LOYALTY je sistemski fungicid preventivnog i kurativnog djelovanja. Primjenjuje se na ozimom **uljanoj repici** za suzbijanje bijele truleži (*Sclerotinia sclerotiorum*) u količini 0,5 kg/ha i uz utrošak vode 200-400 L/ha, u razdoblju kada su povoljni uvjeti za razvoj bolesti, od stadija kada su vidljivi prvi pojedinačni cvjetni pupoljci (BBCH 55) do završetka cvatnje (BBCH 69). Dozvoljena je jedna primjena tijekom vegetacijske sezone.

Način primjene: Sredstvo se primjenjuje traktorskim prskalicama.

Priprema sredstva za primjenu:

1. Provjeriti da li je stroj za primjenu pesticida čist i ispravan. Ako nije čist, sve dijelove stroja za primjenu pesticida dobro oprati. Podesiti ga tako da protok bude jednoličan.
2. Treba pripremiti samo toliko škropiva, koliko je stvarno potrebno.
3. Potrebnu količinu sredstva dodati u spremnik stroja za primjenu pesticida koji je do polovice napunjen potrebnom količinom vode i u kojem je uključena miješalica.
4. Dopuniti spremnik stroja za primjenu pesticida preostalom potrebnom količinom vode uz stalno miješanje. Nastaviti miješati za vrijeme tretiranja i eventualnog stajanja u polju.
5. Pripremljeno škropivo utrošiti istog dana.

Karenca: Osigurana je vremenom primjene u ozimom uljanoj repici.

Fitotoksičnost: Ako se sredstvo primjenjuje u propisanim količinama i na propisani način, ono nije fitotoksično za kulturu na kojoj je odobrena primjena. Prilikom primjene sredstva LOYALTY spriječiti zanošenje škropiva na susjedne kulture.

Mogući utjecaj na učinkovitost: Sredstvo primijeniti na suho bilje. Moguća je smanjena učinkovitost u slučaju oborina unutar sat vremena nakon primjene sredstva LOYALTY

Podaci o načinu/mehanizmu djelovanja sredstva: Sredstvo LOYALTY sadrži aktivnu tvar boskalid. Boskalid pripada kemijskoj skupini pirazol-karboksamida. Inhibira djelovanje enzima sukcinat dehidrogenaza (SDHI), odnosno mitohondrijsko disanje u kompleksu II respiratornog lanca. Širokog je spektra djelovanja. U biljci se veže na voštani sloj i premješta se sistemski uzlaznim tokovima (akropetalno).

Strategija sprječavanja pojave rezistentnosti: U svrhu očuvanja učinkovitosti sredstva LOYALTY neophodno je primjenjivati strategiju sprječavanja pojave rezistentnosti. Potrebno je držati se ograničenja vezanih uz količine (doze) sredstva i najvećeg broja primjena tijekom vegetacije. Ako je za suzbijanje bolesti potrebno više tretiranja u vegetacijskoj sezoni, tretiranje je potrebno provesti s fungicidima drugačijeg mehanizma djelovanja iz neke druge kemijske skupine. U slučaju niske učinkovitosti sredstva koja se ne može pripisati nepravilnoj primjeni ili utjecaju ekstremnih vremenskih prilika, moguće je da je došlo do pojave rezistentnosti uzročnika bolesti. U tom slučaju sredstvo LOYALTY ili neko drugo sredstvo sličnog mehanizma djelovanja neće biti dovoljno učinkovito. U slučaju sumnje na pojavu rezistentnosti, odmah kontaktirajte stručnjake savjetodavne službe ili vlasnika rješenja o registraciji/zastupnika. Dodatne informacije o rezistentnosti uzročnika bolesti možete naći na internetskoj stranici <http://www.frac.info/home>.

Skladištenje i čuvanje: Sredstvo se mora skladištiti i čuvati u dobro zatvorenoj originalnoj ambalaži, s originalnom etiketom, u posebnoj prostoriji, pod ključem, na suhom, čistom i dobro ventiliranom mjestu odvojeno od hrane, pića i hrane za životinje i drugih proizvoda te izvan dohvata djece, nestručnih osoba i životinja. Sredstvo zaštititi od smrzavanja.

Način ispiranja ambalaže, postupanje s ostacima sredstva i praznom ambalažom: Praznu ambalažu isprati vodom najmanje tri puta i tekućinu vratiti u spremnik stroja za primjenu pesticida, a ostatke od ispiranja utrošiti pri tretiranju. Neupotrijebljeno sredstvo, ostatke sredstva i otpadnu ambalažu zbrinuti u skladu s propisima o gospodarenju otpadom.

Nikada ne koristiti praznu ambalažu u druge svrhe.

Ograničenja:

Ne tretirati po vjetrovitom vremenu. Primjena iz zraka nije dopuštena.

Mjere zaštite okoliša: Kod primjene sredstva LOYALTY moraju se poštivati propisi o vodama s ciljem zaštite voda. Sredstvo LOYALTY ne smije se primjenjivati u kraškim područjima te laganim pjeskovitim, skeletnim i svim ostalim tlima na kojima je povećan rizik ispiranja u podzemne vode. Ako drugim propisima nije propisan veći sigurnosni razmak, radi zaštite korisnih i neciljanih organizama mora se poštivati sigurnosni razmak od površinske vode - mjereći od ruba obale, koji za odobrenu primjenu iznosi najmanje 1 metar.

Ne tretirati po vjetrovitom vremenu.

Ostaci sredstva i škropiva ne smiju dospjeti u površinske vode, kanalizaciju, dvorišne i stajске odvođe. Stroj za primjenu pesticida i sapnice (dize) treba prati na polju, na mjestima gdje sredstvo ne može doprijeti u površinske vode i gdje nema opasnosti za ljude i životinje.

Mjere zaštite u slučaju nezgode:

1. U slučaju nezgode u zatvorenom prostoru poduzimaju se sljedeće mjere zaštite:

1.1. Prije ulaska u kontaminirani prostor obući zaštitnu opremu (gumene čizme, zaštitno odijelo, zaštitne rukavice) i staviti filtarsku polumasku ili masku za zaštitu od čestica.

1.2. Rasuto sredstvo temeljito pokupiti u spremnik predviđen i označen za tu namjenu. Nakon toga kontaminirane površine oprati vodom, koju također, nakon upotrebe treba odložiti u spremnik s otpadnim sredstvom. Opatke skupiti odvojeno u prikladne, označene spremnike, koji se mogu čvrsto zatvoriti. Onečišćene predmete i pod temeljito očistiti vodom i deterdžentom uz poštivanje propisa o zaštiti okoliša. Pokupljeni materijal predati pravnoj osobi ovlaštenoj za zbrinjavanje opasnog otpada.

1.3. Ako je prostor zahvatio požar, odmah treba započeti gašenje vodenom maglom, pjenom, suhim prahom ili s CO₂, uz obveznu upotrebu zaštitnih sredstava za dišne organe (samostalni uređaj za disanje s otvorenim ili zatvorenim krugom).

1.4. Nakon čišćenja, skinuti kontaminiranu odjeću i zaštitna sredstva i oprati kožu vodom i sapunom.

2. U slučaju nezgode na otvorenom osim gore navedenih poduzimaju se sljedeće mjere zaštite:

2.1. Ne dopustiti da dospije u dublje slojeve tla, postavljanjem pješčanih brana ili kopanjem kanalića. Ne ispuštati u kanalizaciju/ površinske vode/ podzemne vode.

3. Mjere zaštite u slučaju nezgode pri prijevozu:

3.1. Ugasiti motor vozila, ugasiti otvorenu vatru i ne pušiti.

3.2. Osigurati mjesto događaja i upozoriti ostale sudionike u prometu.

3.3. Uz obveznu uporabu zaštitnih sredstava, oštećenu ambalažu odvojiti od neoštećene.

U slučaju onečišćenja rijeka, jezera ili odvođa obavijestiti službu za izvanredna stanja na broj 112. Za potrebne informacije obratiti se vlasniku rješenja o registraciji.

Mogućnost miješanja i kompatibilnost s drugim sredstvima: O mogućnostima miješanja sredstva LOYALTY s drugim sredstvima raspitajte se kod vlasnika rješenja o registraciji ili zastupnika.

Postupak čišćenja stroja za primjenu pesticida:

1. Nakon završetka prskanja potrebno je dobro isprati stroj za primjenu (rezervoar, pumpu, filtre, cijevi i dize). Kad se isprazni prskalica cijeli sistem isprati čistom vodom tri puta (trostruko ispiranje). Ostatak škropiva treba razrijediti s vodom u omjeru od 1:10 uz rad miješalice i kroz sapnice (dize) nanijeti na prethodno tretiranu površinu.
2. Otprilike 10-20 % zapremine spremnika stroja za primjenu pesticida treba napuniti vodom uz pranje unutarnje površine spremnika vodenim mlazom, najbolje uz uporabu integrirane sapnice za pranje. Uključiti miješalicu na najmanje 15 minuta, a zatim tu tekućinu uz rad miješalice kroz sapnice (dize) poprskati na tretiranu površinu.
3. Ukloniti sve vidljive naslage. Dobro isprati spremnik stroja za primjenu pesticida čistom vodom. Skinuti i očistiti sapnice (dize) i filtre čistom vodom. Stroj za primjenu pesticida i sapnice (dize) treba prati na mjestima gdje sredstvo ne može doprijeti u površinske vode i gdje nema opasnosti za ljude i životinje. Ostaci vode od pranja ne smiju se preko dvorišnih slivnika ispustiti u kanalizaciju i vode.

Mjere zaštite pri radu: Spriječiti dodir s kožom i očima, izbjegavati udisanje izmaglice škropiva. Kod izlaganja udisanjem, u slučaju visoke koncentracije izmaglice kod tretiranja koristiti filtarsku polumasku za zaštitu od čestica. Tijelo štititi laganim zaštitnim odijelom dugih rukava. Ukoliko prijete opasnost od prskanja sredstva, osim zaštitne odjeće i rukavica koristiti i gumenu pregaču, zaštitnu obuću te vizir ili zaštitne naočale koje dobro prijanjaju. Ulazak na tretiranu površinu neposredno nakon primjene sredstva dopušten je samo uz korištenje zaštitne odjeće i rukavica. Nakon završetka rada treba svući radno odijelo i izložene dijelove tijela oprati vodom i sapunom. Oprati, očistiti ili baciti u otpad sva korištena zaštitna sredstva..

Kategorija korisnika: Za profesionalne korisnike.

Dopuštena mjesta prodaje: Specijalizirane prodavaonice.

Vlasnik rješenja o registraciji: *Sharda Poland Sp. z.o.o.*, Warsaw, Poljska

Rješenje Ministarstva poljoprivrede Republike Hrvatske: UP/I-320-20/20-03/109